

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ  
ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

ҚОРҚЫТ АТА АТЫНДАҒЫ ҚЫЗЫЛОРДА  
УНИВЕРСИТЕТІ

---



**Гүлзира  
Оралова  
Сапарқызы**

Қызылорда, 2023 ж.

## **ОҚЫРМАНҒА**

«Қорқыт Ата атындағы ҚУ ғалымдарының библиографиясы» сериясы бойынша оқырманға жол тартқан бұл көрсеткіш филология ғылымдарының кандидаты Оралова Гүлзира Сапарқызына арналған.

Библиографияда ғалымның ғылыми және жалпы танымдық еңбектері, өмірі мен қызметін сипаттайтын мәліметтер қамтылған.

Көрсеткіш материалы хронологиялық тәртіппен қазақ және орыс тілдерінде орналасқан.

## **ФИЛОЛОГИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ ОРАЛОВА ГҮЛЗИРА САПАРҚЫЗЫНЫҢ ӨМІРІ МЕН ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ КЕЗЕҢДЕРІ**

**Оралова Гүлзира Сапарқызы** 1976 жылы 17 қазанда Қызылорда облысы Шиелі ауданы Нартай ауылында дүниеге келді.

1993 жылы Шиелі ауданы Нартай ауылындағы №156 қазақ орта мектебін үздік бітірді.

1993 жылы Қорқыт Ата атындағы Қызылорда пединститутына қазақ тілі мен әдебиеті мамандығы бойынша оқуға түсіп, 1997 жылы Қорқыт Ата атындағы Қызылорда гуманитарлық университетін үздік дипломмен бітірді.

Алғашқы еңбек жолын 2000 жылы Гуманитарлық университетінде аға оқытушы, 2006 жылдан бастап, Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің Қазақ тілі мен әдебиеті және журналистика кафедрасында аға оқытушы, 2021 жылдан бастап қауымдастырылған профессоры қызметін атқарып келеді.

2003-2005 жж Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің аспирантурасында оқып, ф.ғ.д., профессор Бағдат Кәрібозұлының жетекшілігімен 2009 жылы Астана қаласында Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің 10.01.02.-қазақ әдебиеті және 10.01.07.-салыстырмалы әдебиеттану мамандықтары бойынша филология ғылымдарының докторы ғылыми дәрежесін беру жөніндегі Д 14.31.03 Диссертациялық Кеңесінде «Ақындық поэзия дәстүрінің көркемдік жалғастығы (Арал, Қазалы өңірі ақындарының әдеби мұралары негізінде)» тақырыбында кандидаттық диссертациясын қорғады.

2011-2013 жылдарға арналған Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Ғылым комитеті республикалық бюджетте қарастырылған ғылым-техникалық бағдарламалар мен жобаларды гранттық қаржыландыруға арналған конкурсы бойынша «Сыр бойы

ақын жыраулар шығармашылығының әдеби, мәдени, тілдік тарихи және танымдық сипаты» тақырыбында орындалған ғылыми жобаның аға ғылыми қызметкері.

2019 жылғы облыстық бюджетен қаржыландырылған «Сыр өңірінің фольклорлық антологиясы» (аңыздар мен әңгімелер, қиссалар, дастандар мен жырлар деп аталатын жобаның аға ғылыми қызметкері.

2020-2023 жылдарға арналған Ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобаларды гранттық қаржыландыру конкурсы бойынша «Базар жырау шығармаларының жанрлық сипаты мен көркемдік ерекшеліктері» деп аталатын жобаның аға ғылыми қызметкері.

2022-2024 жылдарға арналған ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобалар бойынша гранттық қаржыландыру конкурсы бойынша «Сыр өңірінің киелі орындары мен ислам құндылықтарының әдеби-танымдық ерекшеліктері» тақырыбындағы жоба жетекшісі.

2023-2025 жылдарға арналған ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық жобалар бойынша гранттық қаржыландыру конкурсы бойынша «Сыр сұлейлері шығармаларындағы Шығыстық дәстүр» тақырыбындағы ғылыми жобаның аға ғылыми қызметкері.

Әдебиеттанудың өзекті мәселелері, Сыр өңірі ақын-жыраулар шығармашылығы ғылыми бағыттары бойынша, әдебиетті оқытудың заманауи әдіс-тәсілдері мәселелеріне байланысты халықаралық, республикалық, облыстық ғылыми конференция жинақтарында, отандық, шетелдік ғылыми басылымдарда 80-нен астам мақалалар жарияланған.

2019 жылдан бері 4 әдістемелік-көмекші оқу құралы жарық көріп, оқу үрдісінде қолданылады.

Scopus деректер базасына кіретін ғылыми журналдарда 2 мақаласы (Хирша индексі 2-ге тең. Q2) жарық көрді.

«Сыр сұлейлері шығармаларындағы көркемдік дәстүр» тақырыбында монографиясы, «Сыр сұлейлері шығармаларындағы көркемдік дәстүр» деп аталатын әдеби-зерттеу еңбегі кітап платформасына тіркелген.

Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің

ғылыми кеңесінің шешімімен «Ақындық дәстүр және көркемдік» (2021 ж.) монографиясы, «Базар жыраудың әдеби мұрасы» бірлескен авторлықпен монографиясы жарық көрген (2020 ж.).

ҚР және алыс, жақын шетелдің ғылыми мекемелерінде біліктілікті арттыру және тағылымдама курстарынан өтіп, үнемі тәжірибе жинақтап отырады.

## **МАРАПАТТАРЫ**

ҚорқытАта атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің 70 жылдық мерекелік медалінің иегері.

Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің «Алтын медалі» иегері.

Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің «Үздік оқытушысы» төсбелгісінің иегері.

ҚорқытАта атындағы Қызылорда университетінің «Үздік түлегі» төсбелгісінің иегері.

## ҒЫЛЫМИ ЕҢБЕКТЕРІ

1. Zholmakhanova A.B., Tuyakbaev G.A., Abdrazakov K., Oralova G.S., Serdali, B.K. Kazakh Emigration and Historical significance of memories of Mustafa Shokay. Utopia y Praxis latinoamericana. (Venezuela), ISSN 1315-521666 V. 23.-iss.82.- P-111-120.of 2018 Q2
2. A. T. Tulebayeva; M. K. Aitimov; G. S. Oralova; G. A. Kamisheva; B. K. Serdali Philosophical Worldview and Pedagogical Perspectives of the Poets-Zhyrau of the Aral Sea and Syr Darya Areas. Volume 10, Proceedings of the 6th International Conference on Applied Linguistics Issues (ALI 2019) July 19-20, 2019, Saint Petersburg, Russia, Summer and Autumn 2019, Pages 256-274 Процентиль 69
3. Г.С. Оралова, Б.Е. Боранбай, Г.А. Камишева, А.Т. Төлебаева. Сакралды ұғымдар және оның интерпретациясы. А. Байтұрсынұлы атындағы тіл білімі институты. TILTANYM. N1 (89) 2023. 73-79 бб.
4. Оралова Г.С., Жанбершиева Ұ.Н. Сыр бойында туған аңыздардың ұлттық сананы жаңғыртудағы маңызы.// М.О.Әуезов атындағы әдебиет және өнер институты. «Керуен» ғылыми журналы. №3, 76-том, 2022 жыл. Б. 111-119.
5. Оралова Г.С., Жанбершиева Ұ.Н., Сыр еліндегі киелі нысандар жайлы аңыздар. Еуразия гуманитарлық институты Хабаршысы ISSN 1999-4214 No 4/2022. 126-134 бб.
6. Оралова Г.С. Эпикалық сананың поэтикалық сипаты. Қазақстанның ғылымы мен өмірі. №2 (56) 2018.
7. Оралова Г.С. Дастан-эпикалық сана мен тарихи таным сабақтастығына негізделген шығарма. Наука и жизнь Казахстана. Қазақстанның ғылымы мен өмірі. №2/2 (56) 2018.
8. Оралова Г.С. Эпикалық баяндау. Наука и жизнь Казахстана. Қазақстанның ғылымы мен өмірі. №2/2 (56) 2018.
9. Оралова Г. Сыр өңірі ақындары шығармаларындағы

сопылық ілімнің көрінісі. Наука и жизнь Казахстана. Қазақстанның ғылымы мен өмірі. №3/2 2020.

10. Оралова Г.С. Ақын-жыраулар мұрасындағы рухани құндылық. Наука и жизнь Казахстана. Қазақстанның ғылымы мен өмірі. №1, 2020.

11. Оралова Г.С. Түркі әлемі және Қорқыт дәстүрі. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым Академиясының Хабаршысы. 2 (330) march – april 2020.

12. Оралова Г.С. Фольклор-сөз өнерінің эстетикалық негізі. Ш.Уалиханов атындағы Көкшетау мемлекеттік университеті. Филология сериясы. № 2/2020.

13. Оралова Г.С. Айтысы Н. Жубатулы, основанные на поэтической модели жанра письмастихотворения. Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы. (331) may – june 2020.

14. Оралова Г.С. Әл-Фараби мен Абай дүниетанымының логикалық үндестігі. «Хабаршы Вестник» Абай атындағы Қаз ҰПУ («Филология ғалымдары» сериясы), Алматы, №2, (72), 2020.

15. Оралова Г.С. Абай тағылымы – ұрпақ тәрбиесінде. «Хабаршы Вестник» Абай атындағы Қаз ҰПУ («Филология ғалымдары» сериясы), Алматы, №4, (74), 2020. (ҒБЖССҚК)

16. Оралова Г.С. Базар жыраудың әдеби мұрасы. Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы филология сериясы, №4 (137)/2021. (ҒБЖССҚК)

17. Оралова Г.С. Ерімбет Көлдейбекұлының айтыстағы орны. «Хабаршы Вестник» Абай атындағы Қаз ҰПУ («Филология ғалымдары» сериясы), Алматы, №4 (74) 2021.

18. Сыр сүлейлерінің (Тұрмағамбет, Жүсіп, Омар) мысал өлеңдеріндегі Шығыстық дәстүр. Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Хабаршысы. Филология сериясы. ISSN:2616-678X No 4(145)/2023.

19. Ұлжан Жанбершиева, Айман Айтбаева, Гүлзира Оралова. Сыр сүлейлері шығармаларындағы ақындық дәстүр (әдістемелік көмекші – оқу құралы) Көмекші оқу-әдістемелік құрал (РУМО), Қызылорда, «Тұмар», 2019



20. Оралова Г.С. XIX ғасырдағы қазақ әдебиетінен әдістемелік көмекші оқу құралы. Көмекші оқу құралы. Қызылорда, «Тұмар» 2018
21. Оралова Г.С. «XIX ғасырдағы қазақ әдебиеті» пәнінен тесттер жинағы. Әдістемелік-көмекші құрал Қызылорда, «Тұмар», 2019.
22. Жанбершиева Ұ.Н., Оралова Г.С. XV-XVIII ғасырдағы қазақ әдебиетінен әдістемелік көмекші оқу құралы (Хандық дәуір әдебиеті). Әдістемелік көмекші оқу құралы Қызылорда, «Тұмар», 2019.
23. Оралова Г.С. Ақындық дәстүр және көркемдік. Монография. Қызылорда, «Тұмар», 2021.
24. Б.Кәрібозұлы, Оралова Г.С. Базар жыраудың әдеби мұрасы (Базар жырау толғаулары мен дастандары). Монография. Қызылорда «Тұмар», 2021.
25. Оралова Г.С. Фольклор туындыларының ақындық поэзияға ықпалы. «Сыр өңірінің түркі халықтарының тарихы мен мәдениетіндегі алар орны» атты халықаралық ғылыми-теориялық конференция жинағы. 1 наурыз Қызылорда, 2019.
26. Оралова Г.С. Т.Ізтілеуовтің «Тұтқын қыз» дастанындағы фантастикалық сарын. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің Хабаршысы. №2 (57) 2021.
27. Оралова Г.С.Сыр бойындағы ақындық мектеп дәстүрі. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің Хабаршысы. №1 (56) 2021.
28. Оралова Г.С. Абай шығармаларындағы әйелдер бейнесі. Қазақ халқының ұлы ақыны, ағартушысы Абай Құнанбайұлының 175 жылдығына орай өтетін «Абай мұрасы – рухани жаңғырудың қайнар көзі» атты on-line негізіндегі халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары. Алматы, 2020.
29. Оралова Г.С.Тұлғатану мәселелері (халықаралық) «Innovative Processes Management in the Context of Education and Science Modernization» Materials of the II International Scientific-Practical Conference April 8-10, 2020 (Munich, Germany) Volume II Munich, 2020.

30. Оралова Г.С. Медеу Сәрсеке «Қазақ-тың Қанышы» мемуарлық романындағы деректілік негіз. "The Europe and the Turkic World: Science, Engineering and Technology" Materials of the VI International Scientific-Practical Conference May 5-7, 2021 Bursa (Turkey) Volume III Bursa, 2021.

31. Оралова Г.С. Медеу Сәрсеке «Қазақтың Қанышы» романындағы көркемдік бейнелі сөздер». «Одаренность и талант в информационном пространстве XXI века», «Профессиональная ориентация и карьера в координатах XXI века» халықаралық практикалық-практикалық онлайн конференциясы, 1-3 маусым, 2021 жыл, №2 жинақ.

32. Оралова Г.С. «Қазақтың Қанышын танытқан тұлға», Туған тіл еларалық қоғамдық-саяси, әдеби-ғылыми альманах, No1 (46), 2021 жыл, 107-112 б.

33. Оралова Г.С., М. Әлайдар. М.Шоқайдың публицистикалық мұрасы. «Қазіргі заманғы түркологияның ғылыми даму миссиясы және Ғұбайдолла Айдаров феномені» халықаралық ғылыми-теориялық конференция материалдары. Ақтау, 2021 жыл.

34. Оралова Г.С. З.Қабдолов «Аханның әдеби қисындары». «Түркі халықтарының рухани құндылықтары және Маңғыстау жыраулық дәстүрі» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары 27 ақпан, Ақтау 2019.

35. Оралова Г. С. Жаңартылған білім мазмұнының ерекшеліктері. «Заманауи зерттеулердің өзекті мәселелері» атты II халықаралық ғылыми- практикалық интернет конференциясы. Ғылыми басылым. Нұр-Сұлтан, 2019.

36. Оралова Г.С. Н.Жұбатұлы шығармаларындағы мысалдау әдістері. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің Хабаршысы. № 2 (53) 2019.

37. Оралова Г.С. Баянғали Әлімжанов-айтыс шебері. «Ғылым мен технологияның қоғам мен білімнің өзекті мәселелері: жағдайы мен даму болашағы» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция мақалалар жинағы. Ақтөбе, 2021ж.

38. Оралова Г.С. Ауыз әдебиеті – рухани жаңғыру құралы. Филология ғылымдарының докторы, профессор Б.Т. Бораштың 80 жылдық мерейтойына арналған «Рухани жаңғыру: әдеби мұра және ұлттық құндылықтар» атты республикалық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. 2018 жылдың 23 мамыры, Ақтөбе.
39. Оралова Г.С. Сыр сұлейі С.Бекшентайұлы шығармаларындағы адам мен заман және діни-ағартушылық идея. «Қазақ әдебиеттану ғылымы: дәстүр және сабақтастық» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдар жинағы. Ақтау 14 желтоқсан, 2022 ж.
40. Оралова Г.С., Оразбекқызы Мәншүк. Аңыз әңгімелердің танымдық, ғибраттық мәні. «Қазақ әдебиеттану ғылымы: дәстүр және сабақтастық» атты халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдар жинағы. Ақтау, 14 желтоқсан, 2022 ж.
41. Оралова Г. С. «Тәуелсіздік жылдарындағы қазақ поэзиясының дамуымен ерекшелігі». Innovation Management and Technology in the Era of Globalization: Materials of the X International Scientific-Practical Conference. Volume ii. section v. language, culture and contemporary global challenges.– Manchester (UK): Regional Academy of Management, 2023. – 269-274 бб
42. Оралова Г.С. «Тәуелсіздік жылдарындағы қазақ поэзиясының отаншылық сарыны». «Тағылым» Республикалық ғылыми-әдістемелік журналы №3(110) наурыз 2023. – 16-18 б
43. Оралова Г.С. Х.Сүйіншәлиев-әдебиет тарихын зерттеуші. Innovation Management and Technology in the Era of Globalization: Materials of the X International Scientific-Practical Conference. Volume ii. section v. language, culture and contemporary global challenges. –Manchester (UK): Regional Academy of Management, 2023. – 269-274 бб
44. Оралова Г.С.«Теоретическое значение и содержание традиции назира». Журнал « Научни аспект» (Научный аспект. №10, 2023. С.391-396)

45. Оралова Г.С. Т.Ізтілеуовтің «Тұтқын қыз» дастанындағы фантастикалық сарын. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің Хабаршысы, №2 (57) 2021.

46. Оралова Г.С. Сыр бойындағы ақындық мектеп дәстүрі. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің Хабаршысы, №2 (57) 2021 №1 (56) 2021

47. Оңғарбаев А.С., Оралова Г.С. Молдахмет Дабылұлының дидактикалық шығармаларының поэтикалық, көркемдік сипаты. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университетінің Хабаршысы. №4 (63) 2022

**ОРАЛОВА ГҮЛЗИРА САПАРҚЫЗЫ**

*«Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті  
ғалымдарының библиографиясы»сериясы*

*Қорқыт Ата атындағы ҚУ  
Редакциялық-баспа бөлімінде әзірленді.  
120014,Қызылордақ., Әйтеке би көшесі, 29А*